

Bestyrelsesmødet den 28. Oktober 1907

i

Det kgl. danske Landhusholdningsselskab.

Til Stede vare Præsidenterne: Hofjægermester *Friis*, Kammerherre *Sehested* og Lehns greve *Wedell*.

Af Bestyrelsesraadets Medlemmer vare mødte: Godsejer *A. Bech*, Kammerherre *C. Bech*, Landbrugslærer *Chr. Christensen*, Proprietær *H. C. la Cour*, Hofjægermester *G. E. Grüner*, Forpagter *O. Høffding*, Gaardejer *J. P. Jensen*, Jægermester *Krabbe*, Etatsraad *W. Langkilde*, Inspektør *J. Leegaard*, Proprietær *O. Rasmussen*, Greve *Revenlow*, Lehnsbaron *Rosenkrantz*, Forpagter *G. Schroll*, Jægermester *F. Skov*, Forpagter *Chr. Sonne*, Hofjægermester *A. Tesdorpf*, Forpagter *Thalbitzer*, Godsinspektør *H. Tilemann*, Professor *T. Westermann* og Forpagter *J. Willumsen*.

Den ledende Præsident, Hofjægermester *Friis*, aabnede Mødet med at byde de til Stede værende Velkommen, og mindedes derefter de i Aarets Løb afdøde, nemlig Professor, Dr. phil. *E. Rostrup*, Etatsraad *Lembcke*, Gaardejer *Rasmus Dinesen*, Mejerikonsulent *Nissen Dall* og Docent *Stribolt*. Derefter forelagdes Forslag fra Præsidiet om Lønforhøjelse for Selskabets Foderlærlinger. Efter nogen Diskussion vedtoges det at sætte Lønnen for disse Lærlinger til 175 Kr., 200 Kr. og 250 Kr., henholdsvis for det første, andet og tredje Aar.

Kammerherre *Sehested* gav derefter Meddelelse om, at Selskabet forhandlede med Dansk Landbrugsmuseum for ved

dettes Hjælp at skaffe Selskabets Lærlinger Adgang til Kursus i Brugen af Redskaber og Maskiner ved den permanente Maskinudstilling i Lyngby.

Kasserer *Larsen* forelagde derefter Budgettet for Regnskabsaaret 1. April 1908 til 31. Marts 1909 med Bemærkning, at der var foretaget en Sammendragning af nogle enkelte Poster, men at Budgettet iøvrigt væsentlig var uforandret fra i Fjor og balancerede med 98,568 Kr.

Saa vel Virksomhedsplanen som Budgettet vedtoges derefter uden Bemærkning til Fremsættelse for Generalforsamlingen.

Om et Udkast til »Forslag til Lov vedrørende Anvendelse af udenlandske Arbejdere til Arbejde i visse Virksomheder samt det offentliges Tilsyn dermed« havde Ministeriet ønsket Selskabets Udtalelse, og Spørgsmaalet, der indledes af Kammerherre *Sehested* med en udførlig Gennemgaaen af Forslagets enkelte Paragrafer, var Genstand for en lang og indgaaende Diskussion. Da Ministeriet imidlertid har ønsket Sagen confidentialt behandlet, kan Diskussionen ikke gengives her. Efter Bestyrelsesmødet er Selskabet derefter til Ministeriet indgaaet med en udførlig Betænkning om Sagen.

Angaaende Forslaget til Lov om Ændringer i Statsbanernes Takster, som for Tiden behandles paa Rigsdagen, oplyste Kammerherre *Sehested*, at Selskabets Erklæring om dette Lovforslag ikke var æsket, men at Præsidiets havde fundet Anledning til at drøfte, om der ikke kunde gøres Indsigelse imod den foreslaaede Forhøjelse af Taksterne for Forsendelse af Gods og Kreaturer, idet denne Forhøjelse havde særlig stor Betydning for Landbruget. Efter at flere Talere havde sluttet sig til Præsidiets Tanke, besluttede man at indgaa til Landbrugsministeriet med Henstilling om at faa Lovforslaget saa vidt muligt ændret saaledes, at der ikke sker nogen Forhøjelse af Taksterne for Kreatur- og Godstransporten.

Bestyrelsesraadet tiltraadte derefter Præsidiets Forslag om at henlede Opmærksomheden paa Proprietær *Grut-Hansen*, Kollekolle, ved det forestaaende Valg af et Medlem til Bestyrelsesraadet i afdøde Prof., Dr. phil. Rostrups Sted.

Den ledende Præsident gav derpaa nogle Meddelelser om den tredje nordiske Landbrugskongres, af hvis Bestyrelse Taleren efter Præsidiets Valg havde været Medlem. Der var valgt Bestyrelser for de fire Sektioner; den danske Bestyrelse samledes i Kjøbenhavn til et Par Møder for at drøfte, hvilke særlig aktuelle Emner, der fra Danmarks Side skulde bringes frem paa Kongressen, og man henvendte sig derefter til forskellige, som efter Anmodning afholdt Foredrag om disse Emner. Ligeledes udgik der Opfordring gennem de landøkonomiske Blade til alle, som havde aktuelle Spørgsmaal at bringe paa Bane, om at fremkomme med Forslag i saa Henseende. Alle, der anmeldte Foredrag, fik Lejlighed til at afholde dem, undtagen et eneste, der drejede sig om Landbrugsskolerne, da den samlede Bestyrelse var enig om, at et Foredrag paa det Grundlag, man havde ønsket, ikke egnede sig til at komme frem. Fra Husmandsforeningerne fremkom intet Forslag om, at der maatte blive afholdt et Foredrag om Husmandsbevægelsen; hvis et saadant Forslag var fremkommet, vilde Bestyrelsen ikke have sat sig derimod. Den givne Bevilling paa 6000 Kr. var blevet anvendt ganske i Overensstemmelse med, hvad der blev vedtaget i December Maaned, og de danske Deltagere havde følt sig overordentlig tilfredse med den Modtagelse, de havde faaet i Norge. Taleren betonedede endvidere paa given Foranledning, at det ikke var Landhusholdningsselskabet selv, der i dette Tilfælde havde stillet sig i Spidsen, men at Indbydelsen til Deltagelse i Kongressen var sendt direkte til Landhusholdningsselskabet, som derfor var nødt til at modtage den; og Landhusholdningsselskabet havde ved at udsende Anmodning til forskellige fremragende Repræsentanter for Landbrugets Interesser herhjemme om at indtræde i Ledelsen, søgt at tilvejebringe et saa bredt og heldigt Grundlag for Danmarks Deltagelse som muligt.

Sekretær *Hertel* oplyste, at Selskabet i Februar Maaned havde faaet Anmodning fra Ministeriet om at udtale sig om et Andragende fra Komiteen for Landsudstillingen i Aarhus 1909 om Tilskud til Afholdelsen af en hele Landet omfattende Landbrugs-, Industri- og Kunstudstilling. Selskabet havde i Overensstemmelse med en Vedtagelse paa Bestyrelses-

mødet i December Maaned i Fjor gjort Ministeriet bekendt med, at der, eftersom Stemningen i Landbruget var, vel ikke kunde være Tale om at afholde en almindelig Landmandsforsamling i Forbindelse med Udstillingen i Aarhus. Derimod kan der formentlig ventes en almindelig Repræsentation paa Maskin- og Redskabsomraadet samt Tilslutning fra Bierhvervene ogsaa fra Øernes Landbrug, ligesom man tør gaa ud fra, at det jyske Landbrugs forskellige Grene ville blive fyldigt repræsenterede paa Udstillingen. Og skal der afholdes en stor Udstilling i Jylland til Belysning af Danmarks økonomiske Udvikling, maa Selskabet ogsaa anse det for ønskeligt, at Landbruget bliver repræsenteret paa denne.

Angaaende Maskinprøverne i 1907 oplyste *den ledende Præsident*, at der atter i Aar er bleven stillet 5000 Kr. til Disposition for Maskinudvalget, at der alt var udgivet en Beretning om Prøverne med Radsaamaskiner, og at der i Efteraaret var udført en Prøve med Maskiner til Optagning af Kartofler. Denne Prøve havde givet et meget tilfredsstillende Resultat. En Prøve med Maskiner til Optagning af Roer skulde foretages i Løbet af ganske kort Tid. For næste Aar paatænkte man Prøver med kombinerede Slaamaskiner og Selvbindere. Muligvis vil der ogsaa blive afholdt Prøve med Hø- og Halmpressere.

Præsidenten meddelte endvidere, at Præmien for Besvarelsen af Prisopgaven vedrørende Midler til Bekæmpelse af Svinets Stivsyge var tilkendt Dyrlæge Østergaard i Randers, medens ingen af de mange indkomne Besvarelser af Prisopgaven vedrørende Bygningen af en Ajlekumme var fundet værdig til Præmie. Efter nogen Diskussion om, hvor vidt man skulde udsætte den samme Prisopgave paany, vedtog Bestyrelsesraadet at henstille til Præsidiets eventuelt at henvende sig til et Par Mænd, som man maatte anse for kvalificerede dertil, med Anmodning om at udarbejde en Besvarelse af Opgaven.

Sekretær *Hertel* gav Meddelelse om det videre Forløb af Sagen om Konferentsraad *W. A. Hansens* Legat, der endnu ikke er afsluttet. I Fortsættelse af, hvad der i Fjor blev oplyst, gav Sekretæren endvidere Meddelelse om, at Selskabets

Indstilling angaaende Spørgsmaalet om Anvendelse af Konserveringsstoffer til Levnedsmidler havde været sendt til Grosserersocietetets Erklæring, og at denne gik ud paa, at Olie, Alkohol, Borsyre og Kobberforbindelser til Farvning af Grøntsager ogsaa skulde være tilladte. Selskabet har atter i sin Indstilling om denne Erklæring udtalt, at det bestemt maatte fraraade Anvendelsen af Borsyre og Kobberforbindelser.

Sekretær *Hertel* meddelte, at Selskabet paa Prof. Oppermanns Initiativ var indgaaet til Landbrugsministeriet med en Indstilling, hvori der paapegedes Ønskeligheden af at udvide meteorologisk Institut saaledes, at det kunde optage en hel Del Spørgsmaal af Interesse for Landbruget til Undersøgelse. Ministeriet havde sendt Selskabets Indstilling videre til Marineministeriet, ledsaget af sin Anbefaling.

Den ledende Præsident oplyste, at Selskabet fra Landbrugsministeriet havde faaet tilsendt et amerikansk Apparat til Bestemmelse af Smørrets Vandindhold. Apparatet blev tilstillet Forsøgslaboratoriet, som inden Nytaar vil kunne udsende en Beretning om dets Brugbarhed. Endvidere meddeltes, at Andelsslagteriernes Konsulent fra 1. Juni havde fratraadt sin Stilling. Spørgsmaalet om Ansættelsen af en ny Konsulent er endnu ikke afgjort.

Kasserer *Larsen* gav Meddelelse om, at man af Hensyn til Overskridelse paa Budgettet saa sig nødsaget til at indskrænke Omfanget af landøkonomisk Aarbog fra 12—13 Ark til 8—9 Ark.

Den ledende Præsident gav nogle Meddelelser om Landhusholdningsselskabets Deltagelse i Festmiddagen for de engelske Journalister, der i Sommer besøgte Danmark.

Sekretær *Hertel* meddelte, at to Portioner af Godsejer Schmidts Legat, som ved Dødsfald vare blevne ledige, vare tildelte fhv. Forpagter Perch Nielsen, Lille Næstved, og Husejer Chr. Knudsen, Fodslette.